

Spørgsmål til Ophavsretslovforslag L58

Spørgsmål 1

Hvorfor mener Kulturministeren, at det er nødvendigt at ændre på Ophavsretsloven for at støtte ophavsmændene, som han betegner som den svage part? Og hvorfor skal Danmark være foregangsland i denne sag? Har vi overhovedet sager, der berettiger en sådan indgriben?

Musikbranchen i Danmark er i modsætning til de andre nordiske lande netop kendetegnet ved en stærk organisering på ophavsmandssiden. Danmark har næsten ligeså mange organiserede musikalske ophavsmænd som Sverige, Norge og Finland tilsammen. Ophavsmanden har derfor i vid udstrækning adgang til ekspertbistand i forbindelse med indgåelse af musikforlagsaftaler. De store organisationer som f.eks. Danske Jazz, Beat og Folk Autorer og Dansk Musikforbund har jurister ansat til at hjælpe deres medlemmer. DMFF støtter i øvrigt, at ophavsmanden altid har juridisk bisidder med inden indgåelse af aftale. Samtidig er Danmark enestående, fordi det er et af de mest velregulerede lande i verden. Det er lykkedes de danske ophavsretsselskaber at fastsætte tariffer, som generelt ligger i den høje ende samtidig med, at der er en meget lav administrationsomkostning. Dette kommer rettighedshaverne til gode. Så DMFF er meget uforstående overfor, hvorfor et så velreguleret land med så stærke medlemsorganisationer skal være foregangsland for en ændring af Ophavsretsloven, der kan betyde tilbagetrækning af rettigheder efter en 3 års periode, på trods af Kulturministerens forsikring om, at det ikke er et mål i sig selv at tilbageføre rettigheder til ophavsmanden.

Spørgsmål 2a

Vil Kulturministeren kommentere forlæggernes/udgivernes påstand om at begrænsninger i aftalefriheden vil virke begrænsende på branchens muligheder for at formidle internationalt samarbejde med virksomheder og autorer i andre lande, som ikke har tilsvarende begrænsninger i deres lovgivning om rettighedsoverdragelser?

Spørgsmål 2b

Hvordan mener Kulturministeren at det fremsatte forslag udgør en forbedring af de danske ophavsmænds forhold sammenlignet med de udenlandske ophavsmænd?

Det er vigtigt for de danske ophavsmænd at få en inspiration fra og prøve kræfter med det store udland, netop fordi Danmark er så lille et land. Derfor arbejder musikforlagene hårdt på at skaffe deres ophavsmænd mulighed for at co-write med udenlandske komponister. Det betyder meget for de danske ophavsmænds videre udvikling, samtidig med at de får mulighed for at få værker ud i udlandet. En ændring af §§ 54 og 55's deklatoriske natur kan betyde, at hvis den danske ophavsmand vælger at trække sit værk tilbage, opstår en umulig situation. Hvem skal administrere værket, hvis det bliver solgt lige efter 3 års perioden? Værket kan ende i

ingenmandsland, fordi den danske ophavsmands opsigelse i medfør af § 54 ikke vil sikre, at den enkelte ophavsmand kan udnytte værket, men blot blokere for at forlaget kan udnytte værket.

Derfor har brancherne svært ved at se, at det kan give en fordel for nogle af parterne

Spørgsmål 3a

Ministeren anfører i sit svar på udvalgets spørgsmål 1, at parterne selv kan aftale fristen for opfyldelse af udnyttelsespligten. Branchernes behov er mindst 10 år, da f.eks. musik ellers ikke kan afsættes i udlandet. I lyset af, at det er anført i de specielle bemærkninger til §54, stk. 2 (side 30 i lovbemærkningerne) hvor der er henvisning til aftalelovens § 36 ved ”betragtelig” forlængelse af fristen spørges hermed: Vil ministeren kommentere, om brancherne gyldigt vil kunne aftale frister på op til 15 år

Spørgsmål 3b

Mener Kulturministeren, at en tidsperiode på 3 år, som det foreslås i ændringen, svarer til virkelighedens tidshorisonter for musikværker?

Musikværker har en helt anden livscyklus, som er forskellig afhængig af genren: Indenfor den klassiske musik strækker investeringsperspektivet sig ofte over 10-30 år. Et eksempel er Poul Ruders opera ”Tjenerindens Fortælling”. Selve opførelsesmateriale til denne helaftensopera med nodeskrivning og stemmemateriale kostede musikforlaget 700.000 kr. at fremstille. Operaen fik 8 opførelser på Det kgl. Teater i 2000, så det siger sig selv, at musikforlaget ikke vil få denne udgift dækket før efter 20-30 år, hvis nogensinde. Hvis ophavsmanden ønsker at trække værket tilbage efter 3 år, fordi han ikke mener, der er nok indtjening på værket, vil det betyde en stor økonomisk bet for musikforlaget. Ændringen af §§ 54 og 55 vil indenfor den klassiske partiturmusik betyde, at det vil blive meget svært for danske ophavsmænd at få aftaler med danske musikforlag. Dette vil være en katastrofe netop indenfor den klassiske musik, hvor det er vigtigt for ophavsmanden at have et musikforlag i ryggen, da udgifter til orkestermaterialer er så store.

Musik ændres løbende og går i ring indenfor populærmusikken, d.v.s. at der kan gå 5-6 år inden en musikstil igen er moderne. Desværre skifter sangskrivere og producere ikke ligeså hurtig som musiktrends gør det i marken. Som et eksempel kan nævnes ét dansk musikforlag, som netop nu med succes sælger et værk komponeret i 90’erne til USA. Dette vil give ophavsmanden en indtægt samt en fremtidig opgave med at levere kompositioner i samme stil til udgivelse i USA. Dette ville aldrig være sket, hvis ikke musikforlaget havde haft kompositionen på lager. Musikforlagene skal også have føling for, hvornår et musikmarked er modent til et bestemt værk. Et eksempel på dette ses med titelmelodien til TV-serien ”Nikolaj og Julie” skrevet af Tim Christensen. Denne sang har EMI Music fået gjort Celine Dion bekendt med, og resultatet er, at sangen er med på hendes nyeste CD, og dermed sikrer Tim Christensen en god indtjening mange år efter, at sangen er skrevet.

Også indenfor indtjeningen på et musikværk kan indtjeningshorisonten ofte være meget længere, end man forestiller sig. Hvis et dansk værk bliver spillet i udlandet til en koncert, vil det udenlandske ophavsretsselskab afregne til KODA for opførelsen. De fleste selskaber afregner én gang om året og sender afregningen til KODA cirka et år efter udgangen af det år, hvor fremførelsen har fundet sted. Derefter går der yderligere nogle måneder inden beløbet afregnes fra KODA til rettighedshaveren. Alene af den grund er en tidsperiode på 3 år meget kort.

Spørgsmål 4

Forlagsretten til at udnytte værker af Carl Nielsen har været med til at finansiere f.eks. udgivelsen af Per Nørgaard. Vil ministeren kommentere, hvordan lovforslaget vil påvirke branchens kapitalgrundlag og investeringsmuligheder i fremtiden med en rettighedsperiode på 3 år.

Kan ministeren afvise, at lovforslaget kan få negative konsekvenser for investeringer i nyt talent i Danmark i fremtiden?

Spørgsmål 5

Vil ministeren give nærmere konkrete anvisninger på, hvad der forstås ved begrebet udnyttelse? Hvad skal der til for at udnyttelse har fundet sted?

Dette er væsentligt for forståelsen af § 54.

Med venlig hilsen

Forlæggerforeningen
Direktør Marie Svane
E-mail: mrv@danskeforlag.dk

IFPI
Advokat Jakob Plesner
E-mail: jap@jschluter.com

Dansk Musikforlæggerforening
Bestyrelsesformand Tine Birger Christensen
E-mail: tbc@ewh.dk